

Maandag

~

Antwerpen

De tram hobbelt over de bedding aan de Britselei.

Prikkende stukken stof, gehecht aan plastic banken, vertonen her en der bruine vlekken van substanties die ik niet onmiddellijk kan thuisbrengen.

Met mijn vinger wrijf ik erover.

Is het een vlek geronnen bloed of zijn het resten chocolade?

Mijn gedachten worden bij de aanblik ervan terug gekatapulteerd naar een van mijn eigen hoogdagen, waar ook alles over bloed en chocolade leek te gaan. Is het echt al meer dan vijftientig jaar geleden?

Halte Kastanjeplein, hier moet ik er af.

De man voor me drukt op de grote blauwe bel en de tram mindert vaart.

Als in een waas stap ik uit en staar naar het imposante gebouw voor me. “Het paleis”, zo werd het destijds genoemd. Was het niet omdat de architect het als een soort replica van het Louvre beschouwde? Ik trek mijn schouders op, wat doet het er eigenlijk toe? Waarom onthoud ik altijd van die nutteloze weetjes, terwijl alles wat er echt toe doet lijkt te verdwijnen in de zwarte gaten van mijn geheugen?

De tram rijdt weg en traag steek ik het zebrapad over terwijl ik het gebouw geen moment uit het oog verlies. Mijn hart klopt in mijn keel, net alsof ik er bang voor ben en ik er elk moment van zal willen wegvlugten.

Vlugten... ja..., daar ben ik goed in!

Allerlei gedachten spoken door mijn hoofd. Zou ik me niet beter verschuilen in de veiligheid van een tram? Waarom moest ik deze

reis ook ondernemen? Misschien had ik er beter in een keer een einde aan gemaakt, in plaats van een deel van mijn verleden te willen herbeleven. Is er nog een weg terug voor me? Neen, die is er niet...

Ik hef mijn hoofd op en staar met een klein hartje naar de mastodont vlak voor me. Een waterzonnnetje verzacht onmiddellijk de scherpe randjes ervan en ik zucht opgelucht want eerlijk gezegd ziet het gebouw er minder angstaanjagend uit dan in mijn laatste dromen. In de donkerte van mijn nachtmerries was het een soort spookhuis, waarin ik gedoemd was om eeuwig in te dwalen. De dikke buitenmuren hielden me gevangen. Een heel ander uitzicht in elk geval dan vandaag. De akelige muren uit mijn nachtelijke uren zitten bijna volledig verpakt in een harnas van stijgers.

De gevel zit er als het ware in gevangen, wie weet beseft het nu zelf wat er al die jaren in haar eigen wandelgangen mensen werd aangedaan. Hun vrijheid werd afgenomen en de deur naar een jarenlange opsluiting geopend.

Vrijheid is het hoogste goed, flitst het door mijn hoofd. Voor mijn geestesoog verschijnt mijn vroegere ik, deze woorden vol overgave pleitend. Vrijpraak was het enige waar het op een dergelijk moment om ging. Adrenaline stroomde toen met liters door mijn aderen en bezorgde me keer op keer een kik. Het werd een verslaving en ik had steeds een volgend shot nodig.

Mijn leven was een rollercoaster en ging aan me voorbij.

Het werk was mijn leven, maar was ik ooit vrij?

Gelaten ga ik op de traptreden zitten en denk erover na. Straks jagen ze me hier nog weg, net zoals de duiven. Ik grinnik, waar dacht ik zonet over?

Ah... vrijheid, en wat dit ooit betekende voor mij. Weet ik hier eigenlijk wel een pasklaar antwoord op? Het woord heeft zo veel betekenissen. Vrij om mijn leven te leiden, vrij om keuzes te

maken, vrij in mijn gedachten, vrij om zaken te aanvaarden of te gaan en staan waar ik wil.

Ervaarde ik ooit dergelijk gevoel?

Ik zucht diep want ik weet het niet. De vrijheid voor de een betekent misschien wel gebondenheid voor een ander. Ben ik niet geketend aan de fles en aan mijn donkere gedachten? Kan ik nog uitbreken?

Wil ik het wel? Nooit heb ik hierbij stil gestaan, tot nu. De laatste vijf dagen voor alles voorbij zal zijn.

Het einde, mijn einde. Alles is al perfect gepland.

Stram kom ik overeind en wandel richting de zijkant van het gebouw. Mijn gedachten maken ondertussen overuren. Het gedreun van allerlei werktuigen wekt me uit mijn dagdroom en ik staar in de richting van het lawaai. Een groot doek verbergt een deel van de gevel en probeert vrolijkheid uit te stralen, of toch minstens een ironische twist aan het geheel te geven. Mijn ogen zijn oud en ik zoek in mijn rode tas naar een bril. Zo'n exemplaar uit het Kruidvat wat me bij de voedselbedeling werd toegestopt, toen men zag dat ik met moeite de etiketten kon lezen.

De ogen van de hulpverlener straalden vertrouwen uit, terwijl mijn hand zich rond de bril sloot. Sinds dat moment kan ik de achterkant van de drankflessen weer beter lezen. 'Alcohol werkt verslavend' staat er in koeienletters op. Of ik zoiets zelf niet weet na bijna dertig jaar van stevig drinken. Een ervaringsdeskundige op dit vlak kan je me minstens noemen. Maar of ik daar enige erkenning voor krijg? Misschien is er wel een of andere premie voorzien en kan ik hiervoor een hulpvraag indienen? Ik moet lachen om mijn eigen woorden.

Wat hoor ik ze het graag zeggen ‘Je kan ons alles vragen, maar de vraag moet van jou uit komen, anders kunnen we je niet helpen’. Pfff... charlatans zijn het, stuk voor stuk.

Niet sarcastisch worden Myriam, roep ik mezelf tot de orde, maar het is wel waar: hulp had ik lang geleden nodig, maar nu niet meer, nu zijn alle beslissingen genomen.

Vandaag is de eerste dag van mijn afscheidstoer.

Met mijn leesbril nog op loop ik tot net onder het doek en lees langzaam de tekst “Als het niet schoon is, ga ik in beroep”. Ernaast staat een geblinddoekte Vrouwe Justitia afgebeeld. Blind is ze altijd al geweest, gaat er door mijn hoofd. Niets nieuws onder de zon. Maar in beroep gaan, zo iets is niet iedereen gegeven. Voor mij is er geen beroep meer mogelijk. De laatste rechter heeft geoordeeld en mijn doodvonnis alvast getekend. Over exact vijf dagen is het allemaal voorbij.

Mijn laatste geld hoef ik niet meer te spenderen aan huurgelden of facturen, heb ik beslist. De volle ongeveer twaalfhonderd euro wordt deze week volledig aan mezelf uitgegeven. Een laatste uitspatting, een losbandigheid die ik me al lang niet meer kon permitteren. Laat ik van mijn afscheid van deze wereld een feest maken! Mijn zwanenzang zal alleen nog maar om mezelf draaien. Wie is er tenslotte nog over om me tot rede te roepen? Voor wie moet ik ook maar iets achterlaten?

*

Terwijl ik verder rond het gebouw loop, zie ik mijn eigen weerspiegeling in een van de grote vitrines van de chique boetieks. Ze zijn rond het paleis als paddenstoelen uit de grond gerezen in de gloriejaren van deze buurt. Tussen de grote advocatenkantoren met blinkende naamborden die het geschikte, welgestelde cliënteel

lokken, tref ik de meest prachtige kledij aan. De wereld is sinds ik hier zelf als stagiaire in een van deze kantoren begon niet veel veranderd, denk ik terwijl ik naar de dure artikelen kijk.

Het glas is niet genadig voor me en weerspiegelt een kleine, graatmagere wat gebogen lopende vrouw waarvan het linkerbeen trekt door een of andere zenuwafwijking. Mijn korte zelf geschoren grijze haren pieken alle kanten uit en hier en daar zie ik er nog een restje henna in. Bloeddoorlopen ogen staren me aan. Mijn rode kaken, die ik vroeger ook wel eens zag bij cliënten die al te vaak naar de fles grepen, maken het geheel af. De trieste figuur die daar staat is gehuld in een smoezelige gerimpelde rode rok en jas.

Rood: mijn statement. Met een andere kleur heeft iemand me zelden gezien. Wanneer ik mijn zwarte toga uittrok verscheen er bijna altijd iets in een warme rode tint. Deze kleur straalde voor mij passie, gedrevenheid en daadkracht uit. Alles waar ik in mijn begintijd als advocaat voor wilde staan.

Waarom draag ik dan nu nog steeds deze kleur? Is het een gewoonte of eerder gemakzucht? Tja, rood kan net als vrijheid alles en niets betekenen. Een pleidooi vormt zich meteen in mijn hoofd.

Rood: de kleur van de liefde, maar voor mij ook de kleur van de haat, van bloed, van rottend vlees, van rode wijn en van de afgrond in de Grand Canyon. 'Hoe symbolisch allemaal', floep ik eruit.

Een voorbijganger ziet me voor de winkelruit staan en steekt in een grote boog rond me de straat over. Alsof een vijfenzestigjarige vrouw die amper op haar benen kan staan en snakt naar een shot alcohol hem iets zal aandoen.

Kijk eerder links van je, wil ik hem toeroepen, de gevaren zitten in dat hoge gebouw naast je, daar waar ze beweren recht te spreken. Daar waar die grote afbeelding van Vrouwe Justitia hangt.